

ZVÄZ CHOVATEĽOV SLOVENSKEHO STRAKATÉHO DOBYTKA

Sv. Michala 4, 934 01 Levice

036/62 296 69, zchssd@simmental.sk; www.simmental.sk

SPRÁVA ZO ZAHRANIČNEJ SLUŽOBNEJ CESTY

Dátum: 11. – 13. septembra 2018

Miesto: Skalský Dvůr, Radešínská Svatka (Česká republika)

Účastníci: Ing. Matúš Kohút, prof. Ing. Peter Strapák, PhD., Ing. Ivan Pavlík, PhD.

Dôvod cesty: účasť na európskej harmonizácii bonitérov, Den českého strakatého skotu Radešínská Svatka 2018

Časový harmonogram cesty:

11. 9. 2018

- cesta do ČR
- príchod do Skalského Dvora, ubytovanie
- praktická časť harmonizácie bonitérov – hodnotenie zvierat na ZD Nová Ves u Nového Města na Moravě
- teoretická časť harmonizácie bonitérov – novinky v hodnotení, prednesenie správ za jednotlivé krajiny

12.9.2018

- teoretická časť harmonizácie bonitérov – vyhodnotenie výsledkov, zmeny v hodnotení – nové znaky
- praktická časť harmonizácie bonitérov – zhodnotenie výsledkov v teréne, diskusia problémov pri hodnotení
- zasadanie výboru EVF-ESF

13.9.2018

- XIV. Den českého strakatého skotu Radešínská Svatka
- cesta na Slovensko

Stručné závery z jednotlivých častí programu

Harmonizácia bonitérov (WG Exterieur 2018)

Praktická časť podujatia sa konala na ZD Nová Ves u Nového Města na Moravě. Každý zo zúčastnených bonitérov hodnotil 6 vybraných zvierat (2 kravy v prvej laktácii, 2 v druhej a 2 v tretej laktácii). Za Slovensko zvieratá hodnotili Matúš Kohút a Ivan Pavlík. Na hodnotenie sa použil online formulár zo stránky www.fleckscore.com. Výsledky boli následne spracované a na druhý deň každý bonitér dostal výsledky svojho hodnotenia porovnané s výsledkami vybraných expertov (2 Nemecko, 2 Rakúsko). Na druhý deň sa účastníci vrátili do poľnohospodárskeho podniku, kde daní experti prechádzali so skupinou účastníkov hodnotené zvieratá a diskutovali, prečo

bolo konkrétne zviera hodnotené daným spôsobom. Taktiež sa diskutovalo o prípadných odchýlkach alebo chybách pri hodnotení.

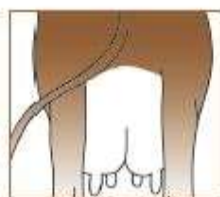
Teoretická časť stretnutia bola taktiež rozdelená na dva dni. Prvý deň boli prednášané správy za jednotlivé krajiny. Za rok 2017 boli v jednotlivých krajinách ohodnotené nasledujúce počty kráv:

- Nemecko – Bavorsko – 35 422 zvierat
- Nemecko – Bádensko Würtembersko – 6 448 zvierat
- Nemecko – Hesensko – 530 zvierat
- Rakúsko – 16 466 zvierat
- Česká republika – 18 225 zvierat
- Slovinsko – 3 277 zvierat
- Chorvátsko – 3 677 zvierat

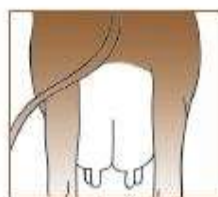
Za Slovensko boli do správy zahrnuté zvieratá hodnotené v aktuálnom roku, nakoľko vlni sa lineárne hodnotenie u nás nevykonávalo. V roku 2018 bolo zatiaľ ohodnotených 232 kráv (225 prvôtok, 8 starších kráv). Populácia prvôtok dosiahla nasledujúce telesné rozmery a výsledky jednotlivých hlavných znakov exteriéru:

- výška na krížoch = 143,61 cm
- dĺžka panvy = 54,54 cm
- šírka panvy = 57,81 cm
- dĺžka stredotrupia = 82,33 cm
- hĺbka tela = 83,82 cm
- telesný rámec = 81,87 bodov
- osvalenie = 81,75 bodov
- končatiny = 79,60 bodov
- vemeno = 79,52 bodov

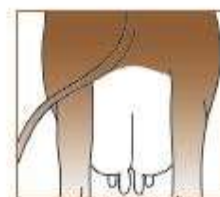
Taktiež bola prednesená informácia, že od **1.10.2018** sa do metodiky lineárneho hodnotenia exteriéru v systéme FleckScore zavádza nový znak – **rozmiestnenie zadných ceckov**. Dôvodom je problém, ktorý vzniká najmä pri robotickom dojení, ak sú zadné cecky rozmiestnené blízko pri sebe. Z uvedeného dôvodu bude treba doriešiť zavedenie hodnotenia tohto znaku na Slovensku (softvérové riešenie).

1
ďaleko od seba

5
v strede štvrtiek

9
blízko pri sebe

Zavedením nového znaku – rozmiestnenie zadných ceckov, sa mení aj rovnica výpočtu celkovej známky za vemeno. Jednotlivé čiastkové znaky by mal výslednú známku ovplyvňovať nasledovne: predné štvrtky 6 %, zadné štvrtky 6 %, závesný väz 12 % (-1 %), hĺbka vemena 24 %, upnutie predných štvrtí 14 %, rozmiestnenie predných ceckov 12 % (-3 %), **rozmístnenie zadných ceckov 8 %**, postavenie zadných ceckov 6 % (-4 %), hrúbka ceckov 6 %, dĺžka ceckov 6 %.

Taktiež bola diskutovaná problematika zavedenia hodnotenia **temperamentu kráv pri dojení**. Koeficient dedivosti sa pri tomto znaku pohybuje na úrovni $h^2=0,072$. Temperament (kludné, mierne nervózne, nervózne zviera) by mal nahlasovať chovateľ bonitérovi – krajiny s väčším počtom zvierat na chov vzniesli určité obavy z možnosti objektívneho získavania týchto údajov.

Diskutovalo sa aj otázke zavedenia celkovej známky za exteriér (Česká republika používa). Na základe vzťahu navrhovanej celkovej známky a dlhovekosti nie je v súčasnosti prechodné povinné zavedenie tohto znaku do systému FleckScore.

Účastníci stretnutia boli poinformovaní aj o pripravovanej zmene v genomickom hodnotení exteriéru v rámci spoločného genetického hodnotenia DAC. Od apríla 2019 sa prechádza na jednokrokovú metódu odhadu (Single Step Method).

Zástupcovia z Rakúska informovali o projekte FoKUHs, ktorého cieľom je prepojiť genomické dáta z údajmi o zdravotnom stave končatín kráv s následnou možnou aplikáciou v šľachtení strakatého dobytká.

Na záver bolo stanované že stretnutie skupiny pre exteriér (harmonizácia bonitérov) sa v roku **2019 uskutoční na Slovensku**. Z uvedeného dôvodu bude treba dané podujatie zorganizovať na dôstojnej úrovni.

Zasadanie rady EVF-ESF (EVF-ESF Council Meeting)

Zasadanie viedli prezident EVF-ESF doc. Dr. Josef Kučera a sekretár Dr. Georg Röhrmoser. Boli prezentované výsledky hospodárenie organizácie za ostatný rok (mierny zisk). Stanovaná bola výška členských príspevkov pre jednotlivé krajiny (Slovensko 300 EUR). Taktiež bol schválený rozpočet na budúci rok. Diskutovaná bola aj situácia v jednotlivých krajinách s ohľadom na zavedenie novej zootechnickej legislatívy od 1. novembra 2018. Väčšina krajín vyjadrila svoju pripravenosť na vynútené zmeny, hlavne čo sa týka vydávania tzv. zootechnických osvedčení.

XIV. Den českého strakatého skotu Radešínská Svratka 2018

Posledný deň cesty sa v Radešínskej Svratke uskutočnil tradičný chovateľský deň spojený s výstavou hovädzieho dobytku. Tento rok sa na výstave zúčastnilo 71 kráv z 24 podnikov z celej Českej republiky. Odhadovaný počet účastníkov bol na úrovni 7 000. Zvieratá hodnotili rozhodcovia zo Slovinska – Jože Smolinger a Igor Napotnik. Ing. Matúš Kohút odovzdal cenu ZCHSSD (pohár) šampiónke mladších kráv, ktorou sa stala dojnica č. CZ628080961 z VOD se sídlom v Kámeně. Celková úroveň výstavy ako aj predvádzaných zvierat bola veľmi vysoká. Na výstave bolo prítomných viacero zástupcov chovateľov zo Slovenska (napr. GAMA PD Pavlovce nad Uhom, Agrodružstvo Bystré, POD Vechec, Agrodružstvo Sol', PD Trenčianska Turná, SPD Veselé). Na podujatie prišli taktiež prišli mladí spolupracovníci, ktorí zväzu vypomáhajú počas Agrokomplexu (Klára Kovárová, Jozef Ivanický). Záujem zo Slovenska bol značný, preto by do budúca stálo za zváženie zorganizovať autobusový zájazd.

Tabuľka 1. Ocenené zvieratá Radešínská Svratka 2018

Kategória	Umiestnenie	Ušné číslo	Otec	Chovateľ
Prvôstky	1. miesto	CZ628080961	Indy	VOD se sídlom v Kámeně
	2. miesto	CZ383893953	Passion	AGRO Liboměřice a.s.
	3. miesto	CZ638426961	Raffzahn	ZD Klučov-Lhota
Kravy v 2. laktácii	1. miesto	CZ601255961	Golli	ZD Klučov-Lhota
	2. miesto	CZ444147932	Hurikan	Příkosická zemědělská a.s.
	3. miesto	CZ302382952	Galileo	Nahořanská a.s.
Kravy v 3. a 4. laktácii	1. miesto	CZ499232961	Waldbrand	VOD se sídlom v Kámeně
	2. miesto	CZ531041961	Zapfhahn	VOD se sídlom v Kámeně
	3. miesto	CZ571043961	RS Rave	PROAGRO Radešínská Svratka a
Kravy v 5. a vyššej laktácii	1. miesto	CZ161585951	Valfin JB	AGROCENTRUM Jizeran a.s.
	2. miesto	CZ477110961	Round Up	PROAGRO Radešínská Svratka
	3. miesto	CZ379214961	Briliant	VOD se sídlom v Kámeně
Cena Bohumila Suchánka		CZ379214961	Briliant	VOD se sídlom v Kámeně
Krava s najlepším vemenom		CZ499232961	Waldbrand	VOD se sídlom v Kámeně
Šampiónka mladších kráv		CZ628080961	Indy	VOD se sídlom v Kámeně
Šampiónka starších kráv		CZ499232961	Waldbrand	VOD se sídlom v Kámeně

Zapísal: Ing. Ivan Pavlík, PhD.

Levice, 18. septembra 2018

Ing. Matúš Kohút
riaditeľ